

Ma daj, obuci Levisice! ¹

Sažetak: Učenici prepoznaju važnost snalažljivosti, hrabrosti i otpornosti kroz jedan od predmeta iz kolekcije Muzeja ratnog djetinjstva i ličnu priču s njim povezanu. Nakon toga kreiraju zajedničku umjetničku instalaciju od starih farmerica tako što našivaju na njih svoje simbole hrabrosti napravljene od farmer materijala i raznobojnih niti.

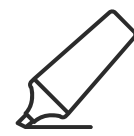
Glavna starosna grupa

13-16

Potrebno vrijeme

1 x 45 minuta

Potrebni materijali

Individualni manji komadi farmer materijala, konac, makaze, ljepilo, slike iz magazina ili sa interneta “uštopenih” Levisica 501, laptop, projektor, jedne stare farmer pantalone

Ciljevi

- Njegovanje kulture sjećanja.
- Razvijanje vještina ručnog rada.
- Razvijanje kreativnosti.
- Skretanje pažnje na dobrobiti snalažljivosti u ekonomski teškoj situaciji.
- Jačanje emocionalno-psiholoških faktora u razvoju mladih.

Resursi

Levi's 501

Ovo su moje prve original Levi's 501 farmerke naslijeđene od sestre neposredno pred rat. Naravno, nosio sam ih non-stop, tako da su brzo dotrajale i počele se cijepati. Ali, pošto su bile original, naučio sam da ih štopam na maminoj šivaćoj mašini.

Prijatelji, poznanici i komšije su to primijetili, pa sam pokrenuo “biznis”. Moji klijenti bi donosili svoje poderane farmerke, svoj konac po želji i eventualno zakrpu. Plaćalo se u sirovinama koje su tad bile na cijeni – konzervama i cigarama. Moje leviske su uspostavile trend i služile su kao reklama. Na njima sam uradio bezbroj intervencija, toliko da sam na kraju morao napraviti kompletnu postavu da se ne bi raspale. Nosio sam ih cijeli rat i još uvijek su za mene simbol izdržljivosti i snalažljivosti.

Adnan (m), r. 1978, Bosna i Hercegovina

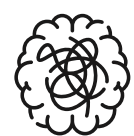
¹ Ime pjesme Danijela Popovića iz devedesetih godina 20. stoljeća.

KATEGORIJE

Teme

Identitet (ko sam ja – nastajanje i promjena identiteta), otpornost, solidarnost u ratu

Emocije i osjećanja

Ponos, hrabrost, povezanost, ispunjenost

Tipovi predmeta

Odjeća

Metodologije

Aktivno slušanje, diskusija, ručni rad

Kratki uvod

U ovoj aktivnosti koristit ćemo se predmetom iz zbirke Muzeja ratnog djetinjstva kako bismo potaknuli razmišljanje učenika o ličnim predmetima i o tome kako im oni mogu potaknuti sjećanja na određene vremenske periode. U ovoj aktivnosti potičemo učenike da promisle o vrijednostima i navikama kojima ljudi teže u mirnodopsko vrijeme, odnosno u vrijeme rata. Rat se često svodi na голу egzistenciju, preživljavanje, hranu, odjeću, ali ljudi istovremeno održavaju i one vrijednosti i navike koje su im bile važne prije rata kako ne bi izgubili vezu s “ostatkom svijeta”.

Pripremni rad nastavnika/ice ili edukatora/ice

1. Pripremiti i pročitati materijale (novinski članak) o Levi's farmericama dostupan [ovdje](#).²
2. Upoznati se sa sadržajem i porukom filma “Savršeni krug” i pripremiti isječke filma u digitalnom alatu (opcionalna aktivnost).
3. Unaprijed reći učenicima da na čas trebaju donijeti jedan mali komad farmer materijala (ne veći od 6x6 cm)
4. Donijeti jedne stare farmerke.

² Link na tekst dostupan na:
<https://zena.net.hr/moda/ma-daj-obuci-levisice-mala-povijest-kultnih-traperica-baf4309e-6606-11eb-831b-ce82ee8809a2> (Pristupljeno: 16. 7. 2024, 10.52)

Aktivnosti

Prvi korak

Nastavnik/ica ili edukator/ica pita učenike i učenice šta bi oni ponijeli sa sobom u slučaju neke elementarne nepogode ili katastrofe, kada bi morali iznenada napustiti svoj dom (a mogu ponijeti samo jedan predmet), te zajednički diskutuju različite izbore.

Drugi korak

Vođeno čitanje članka o Levi's farmericama. Alternativno jedan učenik može biti zadužen da pročita isprintanu verziju članka ostatku odjeljenja/grupe.

Treći korak

Čitanje priče "Levi's 501" i potom razgovor na osnovu narednih pitanja:

- 1 Koje Adnanove osobine zapažate iz njegovih postupaka?
- 2 Navedite tri ključna pojma koja zapažate u tekstu?
- 3 Opišite situaciju koja se vama desila a koja je od vas zahtijevala snalažljivost, hrabrost, izdržljivost.
- 4 Koji biste znak zamislili kao vaš lični simbol hrabrosti, otpornosti i snalažljivosti?

Četvrti korak

Inspirisani fotografijama "uštopanih" Levisica 501 iz časopisa učenici vezu na komadićima tkanine farmerica koje su donijeli sa sobom svoje simbole hrabrosti, izdržljivosti, snalažljivosti (npr. značka, srce, cvijet, zvijezda, životinja...)

Peti korak

Kao faktor iznenađenja nastavnik/ica ili edukator/ica stavlja jedne stare farmerke na pano i upućuje učenike i učenice da zalijepe svoje simbole otpornosti, hrabrosti i snalažljivosti na farmerke. Te će farmerke ostati na panou i biti njihove "razredne" farmerke nastale zajedničkim radom koje trebaju potaknuti učenike da kontinuirano razmišljaju o poukama koje treba izvući iz Adnanove priče.

Moguće dodatne aktivnosti

Na stranicama organizacija kao što su Save the Children ili UNICEF pronaći i učenicima pokazati kratke filmove o djeci u ratu prilagođene njihovom uzrastu slične narednim (dostupni na engleskom jeziku):

The power of play for children who have escaped war:

<https://www.youtube.com/watch?v=QwShnajZ7N0>

The impact of war in Ukraine on children's mental health:

<https://www.youtube.com/watch?v=21Yu3KnVO6w>

Nastavnik/ica ili edukator/ica može obraditi isječke iz filma Savršeni krug Ademira Kenovića koji nisu uznemirujući ili vizuelno zastrašujući za djecu i ponuditi ih za gledanje u jednom od dostupnih digitalnih alata.

DODATAK 1

Levi's 501

Ovo su moje prve original Levi's 501 farmerke naslijeđene od sestre neposredno pred rat. Naravno, nosio sam ih non-stop, tako da su brzo dotrajale i počele se cijepati. Ali, pošto su bile original, naučio sam da ih štopam na maminoj šivaćoj mašini.

Prijatelji, poznanici i komšije su to primijetili, pa sam pokrenuo “biznis”. Moji klijenti bi donosili svoje poderane farmerke, svoj konac po želji i eventualno zakrpu. Plaćalo se u sirovinama koje su tad bile na cijeni – konzervama i cigarama. Moje leviske su uspostavile trend i služile su kao reklama. Na njima sam uradio bezbroj intervencija, toliko da sam na kraju morao napraviti kompletnu postavu da se ne bi raspale. Nosio sam ih cijeli rat i još uvijek su za mene simbol izdržljivosti i snalažljivosti.

Adnan (m), r. 1978, Bosna i Hercegovina

